

קובץ
וזרה
השמש

לקט שיחות ואגרות-קודש
מאת נשיא דורנו
כ"ק אדוננו מורנו ורבינו
זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע
בענין התחלת הנשיאות

יום הבהיר
יו"ד שבט ה'תשע"ב

יוצא לאור ע"י
מערכת 'בית חיינו'
לתגובות הערות והארות:
LebnRebbe@gmail.com

Printed by:
The Print House
538 Johnson Ave. Brooklyn, NY, 11237
718.628.6700

פתח דבר

לקראת יום הבהיר יו"ד שבט ה'תשע"ב, יום מלאת שישים ושנים שנה לנשיאות הוד כ"ק אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע נשיא דורנו ויום הסתלקות כ"ק אדמו"ר מהריי"צ נ"ע, הננו בזה להוציא לאור קובץ "זרח השמש", והוא ליקוט שיחות ואגרות קודש העוסקים בעניניא דיומא - יום הכתרת כ"ק אדמו"ר.

עה"פ (קהלת א, ה) "זרח השמש ובא השמש" איתא במדרש רבה: וכי אין אנו יודעין זרח השמש ובא השמש, אלא מה הוא כן, עד שלא ישקע שמשו של צדיק זה הוא מזריח שמשו של צדיק אחר, יום שמת ר' עקיבא נולד רבי וקראו עליו פסוק זה 'זרח השמש ובא השמש'. . . עד שלא השקיע שמשו של משה הזריח שמשו של יהושע. . . וכן כולם בכל דור ודור הוי זרח השמש ובא השמש.

כלומר, ענין הנשיאות עובר באופן ישר מנשיא לנשיא. כל נשיא בדורו "סמך" ו"משח" את הנשיא שלאחריו, כך שמיד בעת הסתלקות הנשיא, התחילה נשיאותו של הנשיא ממלא מקומו הבא לאחריו. כן הוא הדבר בנוגע ליום יו"ד שבט - אשר עם ובעת הסתלקות כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ נ"ע, "ובא השמש", היתה התחלת נשיאותו של כ"ק אדמו"ר, "זרח השמש", כמובאר באריכות בהשיחות והמכתבים שבליקוט שלפנינו.

"הימים האלו נזכרים ונעשים". וכלשון כ"ק אדמו"ר בשיחת ב' ניסן תשמ"ח, יום הכתרת כ"ק אדמו"ר מהריי"צ: "ועפ"ז מובן, שבבוא יום ב' ניסן בכל שנה ושנה, ניתוסף עליו גדול יותר בענין הנשיאות". (ובהערה 10): "כציווי והוראת חז"ל "מעלין בקודש". ולהעיר מהמבואר באגה"ק (סי"ד) בנוגע לראש השנה, ש"בכל שנה ושנה יורד ומאיר. . . אור חדש עליון יותר שלא הי' מאיר עדיין מימי עולם אור עליון כזה". ובשוה"ג שם: "ראש בזמן, ודוגמתו בנפש - נשיא ישראל, הראש דבני".

ובעמדינו ביובל השבעים לבואם של כ"ק אדמו"ר והרבנית הצדקנית זי"ע לארצות הברית "חצי כדור התחתון", יהי רצון שתתגשם משאת נפשו הטהורה שהכריז עליה בעת קבלת נשיאותו, ועומד ומכריז בכל עת, אשר תפקידו של דורינו זה "דור השביעי" הוא להמשיך ולהוריד את השכינה למטה בארץ בביאת והתגלות משיח צדקנו, במהרה בימינו ותיכף ומיד ממש.

המוציאים לאור

ג' שבט ה'תשע"ב
יובל השבעים לבוא כ"ק אדמו"ר
והרבנית הצדקנית זי"ע לחצי כדור התחתון
ברוקלין נ.י.

תוכן הענינים

- 7 הקדמת כ"ק אדמו"ר לקונטרס ב' ניסן תש"י
שני ענינים ביום ב' ניסן: הסתלקות אדנ"ע; אדמו"ר מוהרי"צ נעשה לנשיא. בכל שנה מתעוררים אותם ענינים, ובאופן של עלי'. ביום זה על כ"א לחזק התקשרותו אליו, ולהתבונן אשר לא עזב צאן מרעיתו.
- 8 מכתב כ"ק אדמו"ר לחברת 'אל-עלי'.
תודה על האיחולים בקשר עם שלושים שנה ל"הנשיאות".
- 8 מענה כ"ק אדמו"ר מחורף תשמ"א
ב' ניסן: הכרת אדמו"ר מוהרי"צ.
- 9 מהתוועדות ש"פ וירא, כ"ף מרחשון תשמ"ג בלתי מוגה
כ"ף מרחשון: התחלת הנשיאות – בשנת תרמ"ג (אחרי הסתלקות אדמו"ר מוהר"ש ב"ג תשרי).
אף שלכאורה התחלת הנשיאות היתה בשנת תרנ"ד (ולא תרמ"ג) – הרי זהו בדוגמת משיחת מלך בן מלך מפני המחלוקת שהיא רק לבטל ענין צדדי אבל עצם המלכות היתה גם לפני"ז ואפי' נאמר שגם במלך המשיחה פועלת את המלכות – הרי גם בתרמ"ג הי' מעין ענין המשיחה ע"י אמירת דא"ח.
- 15 קטע מהתוועדות ש"פ ויקרא, ג' ניסן תשמ"ב בלתי מוגה
ב' ניסן: יום ההילולא של אדנ"ע והתחלת הנשיאות של אדמו"ר מוהרי"צ.
בב' ניסן (שחל בעש"ק זה) ב' ענינים – הילולא דאדמו"ר נ"ע, והתחלת נשיאות אדמו"ר מוהרי"צ - שהוא הענין העקרי בנוגע אלינו.
- 17 קטע משיחת ב' ניסן תשמ"ח מוגה
ב' ניסן: חיי"ם שנה להתחלת הנשיאות.
ב' ניסן הוא יום התחלת הנשיאות דאדמו"ר מוהרי"צ, ולכן בכל שנה מיתוסף עליו בענין נשיאותו, וכן הוספה בענין החיים – שהרי הנשיא הוא "לב כל קהל ישראל", והלב הוא חיות הגוף.
- 19 קטע משיחת ש"פ וארא, ר"ח שבט תש"נ מוגה
ארבעים שנה לנשיאות הנשיא התשעי.
הדגשת האמור בשנה זו – שהיא שנת הארבעים לנשיאות הנשיא התשעי מאז התחלת הענין דיפוצו מעינותיך (שעי"ז באה הגאולה) הוא מכריז רב לכם שבת גו' פנו וסעו לכם גו'.

יום בו נעשה בנו יחידו . . נשיא ומנהיג דורנו * הנה בכל שנה
ושנה מתעוררים העניינים בזמניהם שלהם * ובפרט בתקופת
השנה . . על כל אחד ואחד . . לחזק ההתקשרות שלו אליו

הקדמת כ"ק אדמו"ר לקונטרס ב' ניסן ה'תש"י

...שני עניינים ביום ב' ניסן: (א) יום ההילולא של כ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב)
וצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, ובמילא (ב) יום בו נעשה בנו יחידו הוא כ"ק מו"ח
אדמו"ר צוקללה"ה נבג"מ זי"ע הכ"מ - נשיא ומנהיג דורנו.

והנה בכל שנה ושנה מתעוררים העניינים בזמניהם שלהם. ודעת לנכון נקל
אשר יהיה בשלושים שנה שעברו עד עתה, שלושים ב' ניסן (תר"פ-תש"ט), הנה
עלה עלה, בעילוי אחר עילוי, שלושים מעלות. ומבואר ע"פ דברי רז"ל, אשר גם
אחרי ההסתלקות הרי צדיקים ילכו מחיל אל חיל, וצדיקא דאתפטר דאשתכח
בכולהו עלמים, וגם בעולם הזה, יתיר מבחיוהי, לכן גם השפעותיו לכל השייכים
אליו מתעלות יותר ויותר, וכדי שיתקבלו בפנימיות צריכים גם לה"כלים" של
השייכים אליו להיות מזוככים ביותר.

ובפרט לתקופת השנה, ביום ב' ניסן הבע"ל, על כל אחד ואחד מהשייכים
לכ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ לחזק ההתקשרות שלו אליו, ע"פ הדרכים אשר הורנו
במכתביו שיחותיו ואמרותיו, ביתר שאת ויתר עז.

ולהתבונן ולקבוע במוחו ולבו אשר לא עזב ח"ו הרועה, הוא נשיאנו כ"ק
מו"ח אדמו"ר הכ"מ, את צאן מרעיתו וגם עתה עומד הוא ומשמש בקודש להגן
עליהם ולהשפיע להם את כל הנצרך להם בגשמיות וברוחניות...

**מלאות שלשים שנה שזכיתי לעמוד בראש תנועת חב"ד * יום
הכתרת כ"ק מו"ח אדמו"ר**

לקוטי שיחות חלק כ"א ע' 371 * שיחות קודש תשמ"א ח"ב ע' 826

בנועם ובתודה לבבית מאשר אני קבלת מכתבם - ברכה ואיחולים בקשר עם מלאות שלשים שנה שזכיתי לעמוד בראש תנועת חב"ד.

וברכה אשיב לכאו"א מהם וכולם יחד בסגנון מרובה על העיקר. יתברכו הם וכל אשר להם מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה בכל המצטרך להם בגשמיות וברוחניות גם יחד יחד.

בהזדמנות זו אביע רגשי תודה והכרה לכאו"א מהם בעד האהדה והסיוע לאנשי חב"ד במסגרת פעילותם בין נוסעי "אל על" לקרבם ליהדות, התורה ומצותי' אשר בודאי שימשיכו לשתף פעולה בזה ועוד יוסיפו בזה כהנה וכהנה.

* * *

ליהודי מאה"ק שכתב כי בדעתו לחזור לאה"ק עוד בחודש אדר תשמ"א, השיב כ"ק אדמו"ר:

"כאם אפשרי ישאר עד ב' ניסן יום הכתרת כ"ק מו"ח אדמו"ר".

גם אם נאמר שענין המשיחה הי' בשנת תרנ"ד, אעפ"כ התחלת הנשיאות היתה בשנת תרמ"ג * ועפ"ז מובן שהתחלת הנשיאות היתה כבר בשנת תרמ"ג. . ומה שקביעות מקום התפילה. . היתה רק בשנת תרנ"ד - אזי יחשוב כ"א לעצמו מה התירוך בזה!

חזק מהתוועדות ש"פ וירא, כ"ף מרחשון תשמ"ג

- בלתי מוגה -

כא. בהמשך להמדובר לעיל אודות הענין החיבור נגלה דתורה ביחד עם פנימיות התורה (שזהו חידושו של בעל יום ההולדת) - יתבאר עתה ענין בנגלה דתורה, בקשר להמוזכר לעיל ששנה זו היא שנת המאה להתחלת הנשיאות דכ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע [כי שנת הקכ"ג היא - ליום הולדתו, ושנת המאה היא - להתחלת נשיאותו] לאחר הסתלקותו של אביו כ"ק אדמו"ר מהר"ש - "זורה השמש ובא השמש" - בשנת תרמ"ג.

והנה, בנוגע לזמן התחלת הנשיאות בשנת תרמ"ג - ישנו ענין הדורש ביאור:

במבוא לקונטרס "חנוך לנער" (הצוואה הראשונה דבעל יום ההולדת) הובאו ראשי פרקים מתולדות כ"ק אדמו"ר מהורש"ב, שנכתבו ע"י בנו כ"ק מו"ח אדמו"ר. ושם (ע' 12): "תרנ"ד. התחל מערבית ליל ר"ה תרנ"ד קבע מקום תפלתו בביהכ"נ במקום שהתפלל כ"ק אביו אדמו"ר מהר"ש - עד אז התפלל במקומו המיוחד לו בביהכנ"ס עוד בחיי אביו".

ועפ"ז נמצא (לכאורה) שהתחלת הנשיאות היתה בשנת תרנ"ד (כי רק בשנת תרנ"ד קבע מקום תפלתו "במקום שהתפלל כ"ק אביו אדמו"ר מהר"ש", כלומר, שהוא ה"ממלא מקום" דכ"ק אביו) - ולא בשנת תרמ"ג?

ומאחר שזוהי שאלה בענין הכי עיקרי, ענין הנוגע למעשה בפועל וכו' וכו' - הרי פשוט שלכל לראש צריכים לחפש זאת בהלכה - בהלכות מלכים (כי ה"נשיא" דנדוד הוא "מלך" שסימנו וגדרו - ע"פ מ"ש במשנה (הוריות י, א): "איזהו נשיא זה מלך. . שאין על גביו אלא ה' אלקיו", ולא - להבדיל - בשר ודם המבטיח לו שכסף וזהב ירבה לו, כבוד, וחמישים איש רצים לפניו וכו', כפי שעשה אדוניו (מלכים א' א, ה)).

והנה, הלכות מלכים לא הובאו ב"שולחן ערוך" (לא בשו"ע הבי"י, ולא בשו"ע אדמו"ר הזקן), כי אם בספר "יד התזקה" להרמב"ם (שענינו "הלכות הלכות"), בסיום וחותרם שלו - "הלכות מלכים (ומלחמותיהם)". ולכן, צריכים לחפש זאת בהלכות מלכים להרמב"ם.

כב. בהלכות מלכים (פ"א ה"ז) כותב הרמב"ם: "כשמעמידים המלך מושחין אותו בשמן המשחה" [מלכי בית דוד - בשמן המשחה, משא"כ מלכי ישראל - בשמן אפרסמון (שם ה"י)]. ובסיום הפרק (הי"ב): "ואין מושחין מלך בן מלך, אלא אם כן היתה שם מחלוקת או מלחמה מושחין אותו כדי לסלק המחלוקת, לפיכך משחו שלמה מפני אדוני, ויואש מפני עתלי, ומשחו יהואחז מפני יהויקים אחיו".

ומובן, שמה ש"אין מושחין מלך בן מלך" (כאשר אין ענין של מחלוקת כו') אין זה חסרון ח"ו במלכותו, כלומר שחסר במלכותו איזה ענין הנפעל ע"י משיחה - כי בהיותו "מלך בן מלך" אינו זקוק לענין של משיחה, לפי שמשיחתו של אביו פועלת גם בנוגע אליו. וכמ"ש הרמב"ם (שם ה"ז) "ומאחר שמושחין את המלך הרי זה זוכה לו ולבניו עד עולם", היינו, שמשיחת המלך (הראשון) מועילה "לו ולבניו עד עולם", כאילו שהם עצמם נמשחו, כי "המלכות ירושה כו'", וע"ד שמשיחת המלך (הראשון) היא בהתחלת מלכותו לבד, והיא "פעולה נמשכת" על משך כל ימי חייו - כמו כן הרי זה ביחס "לבניו עד עולם". ויומתק ע"פ המדובר כמ"פ שהיורש הוא במקום המוריש ממש.

אמנם, כל זה הוא רק כאשר אין שום ערעור (וכיו"ב) על מלכותו. משא"כ כאשר "היתה שם מחלוקת או מלחמה" - אזי אין מספיק משיחת אביו, אלא צריך משיחה בעצמו.

כג. והנה, בנוגע למשיחת המלך כאשר "היתה שם מחלוקת כו'" - יש לחקור מהו הגדר דמשיחה זו: האם משיחה זו פועלת את ענין המלוכה, או שהמשיחה מבררת ומגלה שהוא מלך עוד מקודם לכן, בהיותו יורשו של אביו המלך.

ונפק"מ בנוגע לענין של הלכה בפועל: מלך שחטא מביא קרבן מיוחד (ולא כקרבן הדיוט). וענין זה תלוי בשעת החטא, כלומר, אם בשעת החטא הי' מלך אזי מביא קרבן של מלך, משא"כ אם חטא קודם שנתמנה למלך, הנה גם אם נודע לו (ומביא הקרבן) לאחרי שנתמנה למלך, מביא קרבן הדיוט (רמב"ם סוף הל' שגגות). ועפ"ז יש נפק"מ בנוגע לפועל כאשר חטא לאחרי שמת אביו, קודם המשיחה: אם נאמר שהמשיחה עושה אותו למלך, אזי קרבנו קרבן הדיוט (כי החטא הי' קודם שנמשח), ואם נאמר שהמשיחה רק מבררת ומגלה שהוא מלך מקודם לכן, אזי קרבנו קרבן של מלך, כי איגלאי מילתא למפרע שבשעת החטא הי' מלך.

ובנוגע לעניננו: כאשר אדמו"ר מהורש"ב קיבל את הנשיאות, הי' אז גם אחיו הגדול ממנו (ובפרט ע"פ הידוע שאדמו"ר מהורש"ב הי' מפליא בגדלותו של אחיו כו'), ובאופן כזה - יש צורך בענין של משיחה, למרות היותו "מלך בן מלך".

ועפ"ז - אם נאמר שהמשיחה פועלת את ענין המלכות, יש מקום לומר שהתחלת הנשיאות היתה בשנת תרנ"ד, כאשר "קבע מקום תפלתו בביהכנ"ס במקום שהתפלל כ"ק אביו אדמו"ר מהר"ש", שזהו ע"ד ובדוגמת ענין המשיחה, כי המלך "אין יושבין על כסאו" (הל' מלכים רפ"ב); ואם נאמר שהמשיחה היא רק ענין של בירור - אזי התחלת הנשיאות היא בשנת תרמ"ג, מיד לאחרי הסתלקות כ"ק אביו

כד. והנה, לכאורה יש להביא הוכחה שהמשיחה פועלת את הדבר - מדברי הרמב"ם בנוגע למשיחת כהן גדול:

בהל' כלי המקדש (פ"ד הי"ב-ג) כותב הרמב"ם: "וממנין כהן גדול הוא ראש לכל הכהנים, ומושחין אותו בשמן המשחה, ומלבישין אותו בגדי כהונה גדולה. . . ואם אין שם שמן המשחה מרבין אותו בכגדי כהונה גדולה בלבד. . . כיצד מרבין אותו בכגדים, לובש שמונה בגדים ופושטין וחוזר ולובשין למחר, שבעת ימים יום אחר יום. . . וכשם שרבויו בגדים ז' כך משיחה בשמן שבעה, יום אחר יום. ואם עבד קודם שיתרבה בכגדים כל שבעה, או קודם שימשח כל שבעה, עבודתו כשרה, הואיל ונתרכה או נמשח פעם אחת נעשה כהן גדול לכל דבר".

זאת אומרת: כאשר "נמשח פעם אחת" אזי עבודתו כשרה אע"פ שלא נמשח "כל שבעה" - כי ע"י המשיחה דפעם אחת "נעשה כהן גדול לכל דבר"; אבל קודם שנמשח פעם אחת - אין עבודתו כשרה, לפי שעדיין אינו כהן גדול. ומזה מובן שפעולת המשיחה עושה אותו לכה"ג, ולכן לא שייך לומר שאיגלאי מילתא למפרע שהוא כה"ג מקודם לכן (קודם המשיחה), כי רק ע"י המשיחה נעשה כה"ג, ולפיכך אם עבד קודם שנמשח (פעם אחת), אין עבודתו כשרה.

ומזה מובן גם בנוגע למשיחת מלך [ובפרט שהרמב"ם שם (פ"א ה"ז) מביא משיחת שניהם - כה"ג ומלך - בחדא מחתא, וגם בנוגע לקרבנות (סוף הל' שגגות) מביאם בחדא מחתא] - שפעולת המשיחה עושה אותו למלך, ולכן הרי זה שייך רק מכאן ולהבא, ולא בנוגע למפרע.

כה. אמנם כל השקו"ט הנ"ל - אם משיחת המלך פועלת את ענין המלוכה, כמו משיחת כה"ג (מכאן ולהבא), או שהיא ענין של בירור בלבד (גם למפרע) - אין לה מקום לשיטת הרמב"ם.

דהנה, אודות הטעם ש"מלך בן מלך" צריך משיחה כאשר "היתה שם מחלוקת כו", כותב הרמב"ם (הל' מלכים ספ"א) שזהו "כדי לסלק המחלוקת", כלומר,

שצורך המשיחה אינו כדי לעשותו מלך, שהרי לולי המחלוקת לא הי' צריך למשיחה, כי אם בשביל ענין צדדי - "כדי לסלק המחלוקת".

ומזה מובן גם בנוגע לנשיאותו של אדמו"ר מהורש"ב:

גם אם נאמר שענין המשיחה הי' בשנת תרנ"ד, אעפ"כ, התחלת הנשיאות היתה בשנת תרמ"ג, מיד לאחר הסתלקות אביו, מכיון שמשיחת מלך בן מלך אינה כדי לעשותו למלך, כי אם כדי לבטל ענין צדדי, כנ"ל.

כו. מאמר המוסגר: ענין זה - שצורך המשיחה כאשר ישנה מחלוקת הוא בשביל ענין צדדי - כותב הרמב"ם גם בהל' כלי המקדש (פ"א הי"א). אבל שם כותב ב' טעמים בדבר: "כדי לסלק המחלוקת, ולהודיע לכל שזהו מלך לבדו", משא"כ בהל' מלכים (שם) כותב רק הטעם "כדי לסלק המחלוקת".

ולכאורה, הרי זה דבר תמוה: בהל' כלי המקדש מדובר אודות עשיית שמן המשחה, ובדרך אגב מביא כבר את הדין ש"אין מושחין מלך בן מלך", שזהו דין שמקומו העיקרי הוא בהלכות מלכים. ואעפ"כ - בהל' כלי המקדש מבואר שהמשיחה היא "כדי לסלק המחלוקת ולהודיע לכל שזהו מלך לבדו", ואילו בהל' מלכים (שזהו המקום העיקרי ששם צריכים לבאר את הדינים הקשורים עם משיחת המלך) מובא רק שהמשיחה היא "כדי לסלק המחלוקת", ולא הובא הענין הנוסף שבזה - "להודיע לכל שזהו מלך לבדו".

ודוחק לתרץ שהרמב"ם סומך על מה שביאר בהל' כלי המקדש ולכן אינו חוזר על זה פעם נוספת בהל' מלכים (כמבואר בכללי הרמב"ם) - כי בנדר"ד חוזר הרמב"ם פעם נוספת על כו"כ פרטים, וא"כ, הי' צריך לכתוב גם פרט זה (המכיל תיבות ספורות בלבד): "להודיע לכל שזהו מלך לבדו", ובפרט שזהו ענין עיקרי ביותר בכללות ענין המלוכה - שהעם ידע ויכיר שהוא המלך, כי לולי זאת לא שייך כללות ענין המלוכה (שהרי לא מספיק מה שהוא בעצמו יודע שהוא מלך).

וכמובן ממ"ש הרמב"ם (הל' מלכים שם"ו) "אין מעמידין מלך . . . לא קצב ולא ספר וכו' לא מפני שהן פסולין אלא הואיל ואומנותן נקלה, העם מזלזלין בהן לעולם", שהגישה והיחס של העם אל המלך היא עיקרי ביותר בכללות ענין המלוכה.

ועפ"ז - הי' הרמב"ם צריך לומר (גם) בהל' מלכים שהמשיחה היא "להודיע לכל שזהו מלך לבדו". ומאחר שהרמב"ם לא כתב זאת בהל' מלכים, משמע, שפרט זה נוגע בעיקר בהלכות (כלי המקדש) שמן המשחה, משא"כ בהל' מלכים. ואכ"מ.

כז. ויש להוסיף בזה עוד ענין:

אפילו לאותן הדעות שמשיחת המלך היא (לא בשביל ענין צדדי, אלא) כדי לעשותו למלך, כי עצם העובדה שישנה אפשרות לערעור ומחלוקת מוכיחה שחסר אצלו בענין המלוכה (ראה רש"י כריתות ה, ב), ולכן צריך למשיחה שעי"ז נפעל ענין המלוכה כשלימות - הרי בנדו"ד הי' כבר ענין דוגמת ענין המשיחה תיכף ומיד בשנת תרמ"ג, כדלקמן.

ובהקדים:

כאשר מדובר אודות משיחת כה"ג או מלך ככל גדרי ההלכה שבדבר - אזי בהכרח שתהי' משיחה בפועל (בשמן המשחה או בשמן אפרסמון), ואין אפשרות להחליף ולפעול זאת ע"י ענינים אחרים (רוחניים או גשמיים). אבל ענין המשיחה בנוגע לנשיאות (דוגמת מלוכה) בזמן הזה - אי גם משיחה כפשוטה בשמן, אפילו לא בשמן אפרסמון, והראי' - שלא מצינו זאת לא אצל ריש גלותא בבבל, ולא אצל רבינו הקדוש. וצע"ג בנוגע למלכים ונשיאים בזמן בית שני.

וענין המשיחה בנוגע לנשיאות בזמן הזה היא - הנהגת הנשיאות בפועל, וקבלתה ע"י העם.

וע"ד ההלכה: "כל הכלים שעשה משה משיחתן מקדשתן, מכאן ואילך עבודתן מחנכתן" (שבועות טו, א. רמב"ם הל' כלי המקדש פ"א הי"ב).

ו"עבודתן" בנוגע לנשיאות כבנדו"ד היא - אמירת דא"ח (לא חזרת דא"ח, אלא אמירת דא"ח) ברבים. ואדרבה: בזה מתבטא עיקר ענין הנשיאות, ובלשון הרמב"ם (הל' מלכים ספ"ד): "להרים דת האמת . . . להלחם מלחמות ה' . . . לעשות משפט . . . ויצא לפנינו ונלחם את מלחמותינו" (כולל מלחמת היצר).

ובנוגע לאמירת דא"ח ברבים ע"י אדמו"ר מהורש"ב - הרי ידוע (קונטרס חנוך לנער ע' 11) שהמאמר הראשון שאמר אדמו"ר מהורש"ב ברבים הי' - בשנת תרמ"ג, ביום ב' דחג הסוכות, כלומר, בתוך שבעת הימים להסתלקות אביו אדמו"ר מהר"ש ב"ג תשרי (ומובן שע"י היו"ט דסוכות התבטל הענין הבלתי-רצוי הקשור עם ה"שבעה". אבל בודאי ישנם ענינים למעליותא הקשורים עם שבעת ימים הראשונים כו').

ונוסף לזה: התחלת המאמר הראשון היתה - "כתר יתנו לך", והרי "כתר" הוא ענין הכי עיקרי בענין המלוכה.

[ואע"פ ש"כתר יתנו לך" קאי על הקב"ה - הרי ידוע מארז"ל (ויק"ר פכ"ד, ח) "משל לבני מדינה שעשו ג' עטרות למלך, מה עשה המלך, נתן בראשו אחת

ושתים בראשם של בניו", ומבואר בחסידות בכ"מ (וגם בדרושי אדמו"ר מהורש"ב) שגם הכתר שנתן בראשו ("כתר יתנו לך") קשור עם ב' הכתרים שנתן בראשם של בניו. ומה גם שהכתר נפעל ע"י בני המדינה.

ונוסף לזה: כללות הענין ד"כתר יתנו לך" (הכתרת הקב"ה למלך) נפעל בראש השנה - "תמליכוני עליכם". והרי הענין דר"ה הוא בחי' ה"ראש" ביחס לענין הזמן (ראש השנה), ודוגמתו בבניי - נשיא הדור, שהוא ה"ראש" דבניי].

ולהעיר - שגם הזמן דאמירת המאמר (יום ב' דחגה"ס) קשור עם ענין המלוכה, כי בחגה"ס היתה חנוכת ביהמ"ק ע"י שלמה המלך.

ועפ"ז מובן שהתחלת הנשיאות היתה כבר בשנת תרמ"ג - שהרי אז כבר נהג נשיאותו בפועל בנוגע לאמירת דא"ח ברבים.

ומה שקביעות מקום התפלה "במקום שהתפלל כ"ק אביו אדמו"ר מהר"ש" היתה רק בשנת תרנ"ד - אזי יחשוב כל א' לעצמו מהו התירוץ בזה!

ויש לומר קרוב לודאי שטעם הדבר הי' מפני כבודו של אחיו הגדול כו', ומה גם שכבר הי' עיקר ענין הנשיאות ע"י אמירת דא"ח ברבים - הפצת מעינותיו חוצה. אבל לאחרי שעברו יותר מעשר שנים - הנה נוסף על מה שאז נסע אחיו כו', לא הי' אפשר עוד לדחות את קבלת הנשיאות גם בענינים שאינם עיקריים כ"כ (כקביעות מקום התפלה וכיו"ב) לזמן מאוחר יותר.

כח. ויה"ר אשר בעמדנו בשנת המאה להתחלת הנשיאות דבעל יום ההולדת - יוסיף כאו"א בכל עניניו של בעל יום ההולדת, ובאופן של שלימות, בהתאם לגודל העילוי דמספר מאה "כללא דכולא".

ובכללות - הוספה בהפצת המעיינות חוצה, ובמיוחד - לימוד התורה, נגלה דתורה ותורת החסידות (כולל תורתו של בעל יום ההולדת) ביחד, ובהקדמת עבודת התפלה (בדוגמת הקדמת ברכת התורה), כלומר, נוסף על לימוד תורת החסידות כחלק מהענין דלימוד התורה, צריך להיות גם הענין דעבודת התפלה, כתוצאה מלימוד תורת החסידות. ובפרט שהענין ד"כתר יתנו לך" קשור עם עבודת התפלה כי הכתר של הקב"ה נעשה מתפלותיהן של ישראל, ע"י הסיוע של המלאכים, דגפיף להון ומנשק להון כו'.

וע"י כללות הענין דהפצת המעיינות חוצה זוכים לגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, כי כאשר יפוצו מעינותיך חוצה אזי קא אתי מר דא מלכא משיחא, במהרה בימינו ממש.

ב' ניסן הוא . . יום התחלת הנשיאות * כאשר מדברים אודות דורנו - נוגע ושייך בעיקר זריחת השמש דב' ניסן, היינו, התחלת הנשיאות דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו * ועפ"ז מובן שכאשר "הימים האלה (ב' ניסן) נזכרים ונעשים" מדי שנה בשנה - מודגש בעיקר הענין ד"זורח השמש"

חלק מהתוועדות ש"פ ויקרא, ג' ניסן ה'תשמ"ב
- בלתי מוגה -

א. יום השבת שייך במיוחד לערב שבת, כי "ערב שבת" פירושו - כשמו "ערב" והכנה ליום השבת. וכמרו"ל "מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת".

ואע"פ שבענין זה (טירחא בערב שבת בתור הכנה ליום השבת) נכללים כל ימי השבוע ב"ערב שבת" - הרי רואים בפועל ב"מנהג ישראל" ("תורה הוא") שעיקר ההכנה לשבת היא בערב שבת כפשוטו - ביום הששי (וכן הוא בהלכה).

ומזה מובנת השייכות המיוחדת שבין יום הששי ליום השבת - מאחר שהטירחא דערב שבת מביאה ופועלת את האכילה דשבת, היינו, שהאכילה דשבת היא באותו ענין שבו היתה הטירחא בערב שבת.

ובנוגע לענינו: יום הששי דשבוע זה - היתה קביעותו ביום ב' ניסן. ומאחר שיום השבת קשור במיוחד עם יום הששי, מובן, שהענינים דב' ניסן (דלקמן) שייכים גם ליום השבת.

ב. בנוגע לב' ניסן - ישנם ב' ענינים (ענין א' ידוע ומפורסם לכל, וענין הב' - שמסיבות שונות אין שימת לב לענין זה בנוגע לפועל):

ב' ניסן הוא: (א) יום ההילולא דכ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע, (ב) יום התחלת הנשיאות דבנו יחידו - כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו.

ובלשון הכתוב: "זורח השמש ובה השמש", היינו, כאשר "בא השמש" - הסתלקות כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע, הנה תיכף ומיד נפעל הענין ד"זרח השמש" - התחלת הנשיאות דממלא מקומו, בנו יחידו, כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו.

ובפרט כאשר מדובר אודות בנו יחידו של בעל ההילולא - מתחילה נשיאותו תיכף ומיד, ללא כל פעולה מיוחדת. וכמבואר בגמרא [במסכת הוריות (יא, ב),

שענינה - הוראה על כל הדורות] ש"אין מושחין מלך בן מלך" אלא כאשר ישנה מחלוקת בדבר כו', משא"כ כאשר מדובר אודות בנו יחידו. וכמובא גם בפוסקים (רמב"ם הל' מלכים ספ"א) בנוגע להלכה.

ובפרט ע"פ הידוע גודל הקירוב והחיבה שרחש כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע לבנו יחידו, בחיים חיותו בעלמא דין.

ג. והנה, אע"פ שמצד סדר הזמנים ישנו לכל לראש הענין ד"בא השמש", ורק לאח"ז שייך הענין ד"זרח השמש", וכמרז"ל "אין מלכות נוגעת בחברתה אפילו כמלא נימא אעפ"כ, ביחס אלינו נוגע ושייך יותר הענין ד"זרח השמש", זריחת שמשו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו.

דהנה, ענינו של נשיא הדור שייך לכל בני הנמצאים בדורו, היינו, שהוא הנשיא דכל בני שבדורו "מנער ועד זקן טף ונשים". ויתירה מזו: נשיא הדור הוא הנשיא על העולם כולו (כל עניני העולם שבדורו), כי כל העולם כולו נברא "בשביל ישראל שנקראו ראשית", והוא הנשיא דכל בני.

ומזה מובן, שכאשר מדברים אודות דורנו - נוגע ושייך בעיקר זריחת השמש דב' ניסן, היינו, התחלת הנשיאות דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, כי מאחר ש"בית רישא גופא אזיל", מובן, שענינו של נשיא הדור נוגעים ושייכים ביותר לדור זה בנוגע למעשה בפועל, ש"המעשה הוא העיקר".

ד. אבל לאידך - כאשר מתבוננים במנהגי החסידים בנוגע לפועל, רואים שהענין ד"בא השמש" מתבטא בענינים של מעשה בפועל, כידוע מנהג החסידים במשך כמה שנים (יותר משני חזקה) ללמוד משניות ולהוסיף בנתינת הצדקה כו'; ואילו בנוגע לענין ד"זרח השמש" - לא מצינו מנהגים מיוחדים בנוגע לפועל.

וטעם הדבר - כי בענין זה גופא "בית רישא גופא אזיל":

בנוגע ל"בא השמש" - ישנו הענין דשבעה ושלשים וכו', ואילו בנוגע ל"זרח השמש" - הרי הענין דאמירת "מזל טוב" (באופן גלוי, הנשמע לרבים - כמנהג פולין) אינו מנהג חב"ד (לא נשמע מעולם מנהג כזה אצל חסידי חב"ד).

וזאת - אע"פ שבהכרח לומר שישנו ענין זה, שהרי מפורש בפסוק "ובא השמש וזרח השמש", ויתירה מזו: הענין ד"זרח השמש" מתחיל עוד קודם ש"בא השמש", ובלשון חז"ל: עד שלא שקעה שמשו של זה זרחה שמשו של זה [וכמובן שזהו באופן ד"אין מלכות נוגעת בחברתה אפילו כמלא נימא"], וטעם הדבר - כי העולם לא יכול

להיות ללא "שמש", אבל אעפ"כ, אין נוהגים בחב"ד לומר "מזל טוב" - באופן גלוי, הנשמע לרבים.

והנה, משנ"ת שבנוגע ל"בא השמש" ישנו הענין דשבעה ושלושים כו' - הרי זה רק בשנה הראשונה. ובנדוד' - הרי גם בשנה הראשונה הופסקה האבילות דשלושים ע"י חג הפסח ("ראשון לרגלים"), היינו, שגם אז הי' ענין זה רק במשך כשבועיים ימים. אבל בשנים שלאח"ז - הרי הענין ד"בא השמש" שייך רק באותו יום עצמו (ב' ניסן), וביום זה גופא - הרי מקצת היום ככולו (שזוהי ההלכה בנוגע לענינים אלו), ואילו עיקר ההדגשה ביום זה (מלבד מקצת היום) היא - בנוגע לענין ד"זרח השמש".

ועפ"ז מובן שכאשר "הימים האלה (ב' ניסן) נזכרים ונעשים" מידי שנה בשנה - מודגש בעיקר הענין ד"זרח השמש" (מאחר ששוב לא שייך הענין דשבעה ושלושים כו'). ובפרט ע"פ האמור לעיל שבנוגע לדורנו נוגע ושייך במיוחד הענין ד"זרח השמש" - התחלת הנשיאות דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו.

אבל אעפ"כ, צריכים להתחיל עם הענין ד"בא השמש" (לימוד הוראה בנוגע לפועל מעניניו של בעל ההילולא) - כי כן הוא רצונו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו ("זרח השמש"), כמובן ממכתביו ושיחותיו, ואפילו - ממאמריו.

יום מיוחד בחיי הנשיא, ויום מיוחד בענין הנשיאות * ובבוא יום התחלת הנשיאות מידי שנה בשנה, ניתוסף עוד יותר בענין ה"לב"

חלק משיחת ב' ניסן תשמ"ח

– מוגה –

ויום התחלת הנשיאות⁷ דכ"ק מו"ח אדמו"ר⁸ נשיא דורנו, אשר, יום זה (ב' ניסן) הוא יום מיוחד בחיי הנשיא, ויום מיוחד בענין הנשיאות - התחלת הנשיאות של נשיא דורנו, הכוללת את כל המשך הנשיאות⁹ עד ביאת גואל צדק.

ועפ"ז מובן, שבבוא יום ב' ניסן בכל שנה ושנה, ניתוסף עליו גדול יותר¹⁰ בענין הנשיאות.

ב. ויש להוסיף ולבאר הקשר והשייכות להענין ד"והחי יתן אל לבו" - הוספה בענין החיים:

ז"ך וכ"ח. סידור עם דא"ח שער הל"ג בעומר. ובכ"מ), ונמצא, שיום זה כולל כל (ששים) שנות חייו דכ"ק אדנ"ע (תרכ"א - פר"ת).

7. כמארז"ל על הפסוק (קהלת א, ה) "זרח השמש ובא השמש", "עד שלא תשקע שמשו של צדיק זה הוא מזריח שמשו של צדיק אחר" (קה"ר עה"פ. יומא לח, ב).

8. בנו יחידו: בנו - שירוש המלכות והנשיאות (ראה רמב"ם הל' מלכים פ"א ה"ז), ואינו צריך משיחה (שם ה"ב), ויתירה - שאין מקום למחלוקת כו' (שם), ונעשה מלך ונשיא תיכף ומיד.

9. נוסף לכך שלהיותו ממלא מקום של הנשיאים שלפניו, ה"ז כולל גם כל משך הנשיאות רקודמיו.

10. כציווי והוראת הז"ל "מעלין בקודש" (ברכות כה, א. וש"נ). ולהעיר מהמבואר באגה"ק (סי"ד) בנוגע לראש השנה*, ש"בכל שנה ושנה יורד ומאיר. אור חדש עלין יותר שלא הי' מאיר עדיין מימי עולם אור עלין כזה".

א. בהמשך להמדובר לאחרונה אודות הענין ד"והחי יתן אל לבו"¹¹ - מובן, שכל תאריך שאירע בו ענין מיוחד בחיי האדם, כשחזור ונשנה מידי שנה בשנה, צריך להביא לידי הוספה בענין החיים, כמדובר לעיל² בנוגע ליום הולדתו, ועד"ז מובן גם בנוגע ליום נישואין³, וכיו"ב.

ואם הדברים אמורים בנוגע לחייו הפיסיים דכאו"א מישאל - בנוגע לנשיאי ישראל ("הנשיא הוא הכל") על אחת כמה וכמה שמאורעות מיוחדים בחייהם מביאים הוספה בענין החיים ("והחי יתן אל לבו"), הן בנוגע להנשיאים עצמם (שיתוסף אצלם שלימות נעלית יותר לגבי השלימות שלפנ"ע⁴), והן בנוגע לפעולת השפעתם בכל ישראל, צאן מרעיתם.

ועד"ז בנדו"ד - ב' ניסן - יום ההסתלקות-הילולא דכ"ק אדמו"ר מהורש"ב⁵,

1. לשון הכתוב - קהלת ז, ב.
2. כ"ה אדר וש"פ ויקרא ר"ח ניסן ש.ז. (לעיל ע' 332 ואילך: 343 ואילך).
3. להעיר מהשקט הידועה אם נישואין הו"ע חד-פעמי שהוא פעולה נמשכת, או שבכל יום הוה קנין חדש (ראה מפענח צפונות ע' קלה. וש"נ).
4. פרש"י חוקת כא, כא.
5. שהרי כאו"א מישאל הוא בחזקת כשרות (רמב"ם הל' קידוה"ח (שיעור דימים הסמוכים) ה"ב. ועוד), ועאכ"כ - נשיא ישראל, שכל עניניהם בשלימות כו'. להעיר, שביום ההילולא מתעלים "כל מעשיו ותורתו ועמדתו אשר עבד כל ימי חייו" (אגה"ק סי'

(* ראש בון, ודוגמתו בנפש - נשיא ישראל, הראש דבני" (בבהערה 12).

הולך הרוח חיים והדם תוך תוך כל האברים והגידים המובלעים בהם וחר-זר אל הלב כו" (כפי שמבאר רבינו הזקן באגה"ק¹⁹).

ונמצא, שעיקר ענין החיות דכל אברי הגוף קשור עם הלב, כי, הדם ("הוא הנפש") שבלב (לא רק גילוי והמשכה ממנו) מתפשט בכל אברי הגוף ממש²⁰.

זאת ועוד:

חיות - קשורה עם תנועה²¹. ועינין התנועה הוא בלב דוקא, שנמצא תמיד בתנועה של רצוא ושוב, "דפיקו דלבא"²², והדם שבו - בתנועה תמידית, סיבוב והילוך בכל אברי הגוף (כמבואר באגה"ק¹⁹), משא"כ הכבד והמוח שאינם בתנועה.

ועד"ז בנשיא ומלך, "לב כל קהל יש-ראל" - "אשר יציאם ואשר יביאם"²³, שעל ידו נעשה (גם)²⁴ המשכת חיות לבני".

אודות נשיא ומלך - פוסק הרמב"ם¹¹ "שהוא לב כל קהל ישראל"¹², והרי ענינו של הלב הוא - שבו משכן "הדם הוא הנפש"¹³ המזחי' את כל הגוף.

ובפרטיות יותר:

"מלך" - ר"ת מוח לב כבד¹⁴, "תלת שליטין אינון - מוח לבא וכבדא"¹⁵.

והחילוק שביניהם¹⁶:

המוח - הוא הראש דחיות הגוף, כי, "עיקר משכנה והשראתה (של הנשמה) היא במוחו (של אדם) ומהמוח מתפשטת לכל האברים, וכל אבר מקבל ממנה חיות וכח הראוי לו לפי מזגו ותכונתו"¹⁷, ולכן, המוח מושל ושוטל על אברי הגוף להנהיגם כרצונו.

הכבד - כולו דם (קרוש)¹⁸.

ואילו הלב - הוא חיות הגוף עצמו, להיותו מקום משכן "הדם הוא הנפש", ועל ידו נעשה "התפשטות והילוך החיות. . המלובשת בדם הנפש היוצא מהלב אל כל האברים, וסובב סובב

11. הל' מלכים פ"ג ה"ו.

12. נוסף לכך שהוא "ראש" (ש"א טו, יז. ועוד) "ראש הדור" (תנחומא חוקת כג. במדבר"ר פי"ט, כח). וראה תניא פ"ב: ראשי אלפי ישראל שנשמותיהם הם בבחי' ראש ומוח כו' ראשי בני ישראל שבדורים.

13. ראה יב, כג.

14. מגן אבות להרשב"ץ פ"ה מ"ט. ערכי הכינויים (לבעל סה"ד) בערכו. ניצוצי אורות וניצוצי זהר לזח"ב קנג, א.

15. זח"ב שם.

16. ראה גם לקו"ת שה"ש לג, ד. ובכ"מ.

17. תניא פנ"א.

18. פרש"י ד"ה הכבד - חולין קט, כ.

19. סימן לא.

20. ולכן, המשכת החיות מהמוח לכל האברים היא גם באופן של התחלוקות, ש"כל אבר מקבל ממנה חיות וכח הראוי לו לפי מזגו ותכונתו", משא"כ המשכת החיות מהלב היא לכל האברים בשוה, שכולם מקבלים את הדם שבלב, עצם החיות (וראה גם לעיל ע' 222 ואילך וש"ג).

21. כידוע ש"תנועה" היא סימן על ה"חיות" - כל חי מתנועע.

22. ראה לקו"ת שה"ש שם. ועוד.

23. פינחס כו, יז.

24. נוסף על פעולת הראש ומוח - מורה-דרך ומנהיג לכל ישראל, "אשר יציאם ואשר יביאם" (וראה רמב"ם הל' מלכים ספ"ד).

ועשר שנים האחרונות - במדינה זו, בחצי כדור התחתון.

ועפ"ז י"ל, שב' היו"דין ד"חיים", רו- מזים לעשור הראשון והשני דנשיאותו, והאותיות מ"ח ("חיים") רומזים למ"ח³⁰ "שנות הנשיאות במדינה זו, עשר שנים בחיים חיותו בעלמא דין (ת"ש - תש"י), ול"ח שנים (תש"י - תשמ"ח) דפעולה נמ" שכת, הוספה בהפצה דתומ"צ בכלל והמ" עיינות בכללם, ע"פ דרכיו אשר הורנו³¹.

ולהעיר, שמ"ח בגימטריא "חיל", וב- גימטריא ב"פ כ"ד, ענין ד"ושמתי כדכד שמושתיך³² - כמבואר הענין ד"כדכד" בלקו"ת³³, וכן בדרושי הצ"צ³⁴, ועד"ז בנוגע ל"חיל", וכן "חיים" - שענינים אלו נתבארו בדרושי חסידות וחלקם נלקחו בספר הליקוטים לדרושי הצ"צ (שבהם נכלל גם מדרושי אדמו"ר האמצעי ואדמו"ר הזקן), והם גם היסוד³⁵ לדרושי רבותינו נשיאינו של אח"ז, עד לכ"ק מו"ח

ובבוא יום התחלת הנשיאות (ב' ניסן) מידי שנה בשנה, ניתוסף עוד יותר בענין ה"לב", היינו, הוספה בענין החיים - "והחי יתן אל לבו", ועד שנמשך מבחינת "מחי" חיים יתן לך חיים²⁵, עד לחיים גשמיים כפשוטם.

ג. האמור לעיל (הוספה בענין החיים), מודגש ביותר בב' ניסן דשנה זו - ס"ח שנה (פר"ת - תשמ"ח) לנשיאות כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ס"ח בגימטריא²⁶ "חיים".

ויש להוסיף, ע"פ סגנון ולימוד אדמו"ר ע"ד הרמז - שמספר ס"ח העולה מצירוף האותיות ד"חיים" (ב' יו"דין ומ"ח) מכוון לחילוקי התקופות במשך ס"ח שנות הנשיאות דנשיא דורנו:

נתבאר במק"א²⁸ "ששלושים שנות נשיאותו של כ"ק מו"ח אדמו"ר בחיים חיותו בעלמא דין (פר"ת - תש"י) נחלקות (בכללות) לג' תקופות של עשר שנים²⁹: עשר שנים ראשונות - במדינה היא, עשר שנים שניות - במדינת פולין וכו',

30. ועד ברמי בפרטיות יותר: מ' - ארבעים* שנות פעולה בהפצת המעיינות חוצה גם בחצי כדור התחתון, וח' - שמונה שנים של הוספה גם לגבי השלימות דארבעים שנה, הוספה במספר הקשור עם עם ענין הגאולה (ראה ערכין יג, ב. ובכ"מ).

31. אגה"ק סכ"ז.

32. ישע"י נד, יב.

33. ראה כד, ד ואילך. כו, ג ואילך.

34. אוה"ת ראה ע' תשעא ואילך. ועוד.

35. ועל יסוד זה - בנוי ההמשך שלאח"ז. - ופשוט שיש בכאור"א הדנשיאים ענין בפ"ע (שהרי כל נשיא הוא "מאור" בפ"ע), ובאופן של חידוש, עד לחידוש שלא בערך, לגבי הנשיאים שלפניו, כולל ובמיוחד -

25. יומא עא, א.

26. ולהעיר, שענין הגימטריא - מספר, שייך לכל, אפילו לפשוט שבפשוטים וקטן שבקטנים.

27. להעיר מביאורי הענין דלולב (בגימט' חיים) מנענעו ש"גע לחזה שלו ממש" (סידור אדה"ז קורם הלל). ולהעיר מביאורי אדמו"ר בענין (רבי) "חייא" ו"חיים" (עיין הנסמך בס' המפתחות).

28. לקו"ש חיי"ע ע' 303 ואילך. וראה לקו"ש חט"ז ע' 142.

29. להעיר, שבחיי האדם נחשבות כל עשר שנים לתקופה בפ"ע - ראה אבות ספ"ה.

(* להעיר ממאמר"ל (ע"ז ה, ב) "לא קאי איניש אדעת" דרבי' עד ארבעין שני".

רים, "התפשטות והילוך החיות מהלב אל כל האברים . . כהלכתו תמיד כס־דרו . . (ש)כל האברים מקושרים יחד ומקבלים חיותם . . מהלב".

ויתירה מזה:

הקירוב שבין המלך להעם הוא לא רק ביחס להמשכת החיות דכל העם, שמ־קבלים חיותם מהמלך, אלא גם לאידך גיסא - שמציאותו של המלך תלוי בהעם "אין מלך בלא עם"⁴¹, כלומר, אע"פ שנקראים "עם, מלשון עוממות . . רחוקים ממעלת המלך", הרי, ביחד עם זה (ואדרבה - בגלל זה)⁴² פועלים הם את המלכות - המלך.

וכמודגש גם בהכתרת המלך - שהעם מכריזים "וחי המלך" (כפי שמצינו גם במלכות⁴³ בית דוד⁴⁴), שבזה מודגש גם שפעולת העם היא בחיי המלך, חיים של מלך⁴⁵.

ה. עפ"ז מובן גם בנדו"ד - "חיים" שנה לנשיאותו של נשיא דורנו:

נוסף על האמור לעיל ע"ד ההוספה בענין החיים (מידי שנה בשנה, ועאכו"כ

אדמו"ר נשיא דורנו, אשר, ע"י העיון במקומות אלו יתוסף ביאור בהאמור לעיל ע"ד העילוי המיוחד דשנה זו, בבחינת "תן לחכם ויחכם עוד"³⁶.

ד. ויש להוסיף בכהנ"ל - בעומק יותר. ובהקדמה, שביחס שבין העם לנשיא ומלך - ב' קצוות:

מחד גיסא - תנועה של רוממות והב־דלה "משכמו ומעלה גבוה מכל העם"³⁷, "עם" דייקא, "מלשון עוממות, שהם דברים נפרדים וזרים ורחוקים ממעלת המלך"³⁸. וכמודגש בענין היראה והביטול - "שום תשים עליך מלך, שתהא אימתו עליך"³⁹.

ולאידך גיסא - תכלית הקירוב, כא־מור, שהמלך הוא "לב כל קהל ישראל", והרי אין לך קירוב גדול יותר מקירוב הלב⁴⁰ לאברי הגוף, כאמור, שהדם שבלב עצמו נמצא בתמידות בכל האב־

חידוש בתורתם, פנימיות התורה (הקשורה ומאוחדת עם נגלה דתורה*).

36. לשון הכתוב - משלי ט, ט.

37. שמואל א ט, כ. נתבאר באוה"ת וירא כרך ד תשסד, ב. שה"ש כרך ב ע' תיד-תטו. ועוד.

38. שעהיה"א פ"ז (פא, ב).

39. שופטים יז, טו. מנהדרין כב, א (במשנה).

40. יותר מהמח, ראש החיות, וגם הנהגתו אברי הגוף היא בדרך של ציווי ופקודה כו' (היפך תנועת הקירוב).

* החל מרבינו הקוץ, כמודגש בשמו - "שניאור", חיבור ב' האורות דנגלה דתורה ופנימיות התורה (לקו"ד ח"א פא, א. וראה לקו"ש חס"ו ע' 38 ואילך. וש"ג, ועד"ז אצל רבותינו נשיאנו שלאח"ז (אף שבפרטיות מצינו בוה חיילוקי אופנים ושיתיים בין נשיא לנשיא). ולהעיר גם מהידוע שרבותינו נשיאנו דייקב לקבל "סמיכה" לפני הנישואין (ראה לקו"ש ח"א ע' 53. ועוד).

41. שעהיה"א שם. וראה בחיי וישב לח, ל. כד הקמה ע' ר"ה (ב). ספר החיים פ' גאולה פ"ג. עמה"מ שער שעשועי המלך רפ"א.
42. כי אילו אפילו היו לו בנים רבים מאד, לא שייך שם מלוכה עליהם, וכן אפילו על שרים לבדם, רק ברוב עם הדרת מלך" (שעהיה"א שם).
43. ראה מ"א א, לד-לט - בנוגע לשלמה.
44. ועד"ז ברוד (שם, לא) - אבל לא בנוגע לענין ההכתרה.
45. ובוה גופא - "יצלח מלכא . . כי התפלה על החיים וההצלחה" (רד"ק ע"פ שם, לד).

בשנה זו שסימנה "חיים" לכל אנשי הדור ע"י נשיא הדור - הרי, גם אנשי הדור פועלים הוספה בענין החיים אצל נשיא הדור, כאמור לעיל בענין ההכרזה "יחי המלך".

ובאותיות פשוטות:

לאחרי שישנה השלימות ד"חיים" שנה לנשיאותו (פעולתו ועבודתו) דנשיא דור-נו - צ"ל הוספה עיקרית בענין החיים (גם) ע"פ פעולת העם שמכריזים "יחי המלך", שתוכנה של הכרזה זו - שכבר הגיע הזמן להקיצו ורננו שוכני עפר - כ"ק מו"ח

אדמו"ר נשיא דורנו ועד להקיצו ורננו דוד מלכא משיחא!

וזהו גם מה שמרעישים בעקבתא דמ-שיחא ע"ד הצורך להכריז "עד מתי", שע"ז מקרבים ומזרזים את הגאולה⁴⁶ - די"ל, שנוסף על הדגשת הצפי', הבקשה והדרישה על הגאולה [שיבוא משיח צד-קנו בפועל ממש, באופן דמראה באצבעו ואומר זה⁴⁷, הנה המלך המשיח, בשר ודם, כפס"ד הרמב"ם⁴⁸ "יעמוד מלך מבית דוד וכו' ויקבץ נדחי ישראל"], יש בהכרזה זו גם התוכן דענין ההכתרה - "יחי המלך", שע"ז פועלים ביאת דוד מלכא משיחא.

46. ראה שיחת אחש"פ תרצ"ט (הועתקה בחוברת "כרם חב"ד" - ניסן תשמ"ז ע' 65). שיחת ד' מרחשון תשמ"ו. לקו"ש וישב תשמ"ו בסופו. ובכ"מ.

47. ע"ד מחז"ל - שמו"ר ספכ"ג. פרש"י בשלח טו, ב.

48. הלי' מלכים ספי"א.

בעשירי "בעשתי עשר חודש" השתא ימלאו ארבעים שנה לנשיאות דכ"ק מו"ח אדמו"ר כנשיא התשיעי

חלק משיחת ש"פ וארא, ר"ח שבט ה'תש"נ

- מוגה -

ח. האמור לעיל שבר"ח שבט (ובפרט כשחל בשבת פ' וארא) מודגשת השלימות דמתן-תורה וההכנה להכניסה לארץ, שלימות מעשינו ועבודתינו בקיום התומ"צ וההכנה לגאולה האמיתית והשלימה - מודגש ביותר בשנה זו.

ועיקר הגילוי דפנימיות התורה התחיל בזמנו של האריז"ל שאמר ש"בדורות אלו האחרונים מותר ומצוה לגלות זאת החכמה"⁶, ועוד יותר לאחרי שנת הת"ק באלף הששי - התחלת הבוקר דיום (אלף) הששי¹⁰, או¹¹ חצות

ובהקדמה:

מהענינים העיקריים במתן-תורה - גילוי פנימיות התורה¹, שזוהו תוכן הציווי שבפרשתנו² "וידעתם כי אני הוי" (בהמשך למ"ש בהתחלת ענין "אמור לבני ישראל אני הוי"), כדאיתא בזהר³ "פקודא דא קדמאה לכל פקודין . . למנדע לי לקב"ה כו", ידיעת אל-קות, "דע את אלקי אביך (ועי"ז) ועי' בדהו בלב שלם"⁴, ע"י לימוד פנימיות התורה באופן של הבנה והשגה בחכמה בינה ודעת⁵, שע"ז מביאים את הגאולה

"קדמאה הא' הוא כתר, ראשיתא קדמאה הוא ראשיתא חכמה קדמאה בינה . . למנדע דעת".
6. ועפ"ז יומתק סדר הכתובים - "והוצאתי גוי והצאתי גוי וגאלתי גוי ולקחתי גוי" (ד' לשונות של גאולה), "וידעתם כי אני הוי", ואז - "והבאתי אתכם אל הארץ", לשון חמישי שרומז על הגאולה האמיתית והשלימה.
7. זח"ג קבר, כ - ברע"מ. הובא ונת' באגה"ק סכ"ו.

8. אגה"ק דהבעש"ט - כש"ט בתחלתו. ובכ"מ.
9. אגה"ק רסק"ו (קמב, ב).
10. אוה"ח הק' ר"פ צו. פינחס כו, יט. ושם שבשנת ת"ק "יתחיל ניצוצי גילוי הגאולה" (וראה ס' מגדל עוז ע' תפז, תצה, וש"נ). ועד"ז בר"ה ואת האלף לאדו"ו (מאמרי אדו"ו פרשיות ח"א ריש ע' תכא).

11. להדעה שיומו של הקב"ה אלף שנה כולל י"ב שעות היום, ואין הלילה בכלל זה (ראה פ"י הרד"ל לפרדר"א פ"ז אות נה).

1. כמדובר בארוכה במק"א (לקו"ש ח"א ע' 150. ועוד) שבעת מ"ת הי' מעשה מרכבה בגלוי ממש, כמפורש בקרא (משפטים כד, יו"ד) "ויראו את אלקי ישראל ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר וכעצם השמים לטהר".

2. 1, 2.

3. א - ברע"מ.

4. דה"א כח, ט. וראה תניא (קו"א) קנו, ב. ובכ"מ.

5. ראה לקוטי לוי"צ (פרשתנו ע' נו) בבניאר לשון זוהר "קדמאה . . ראשיתא קדמאה . . למנדע" -

קובץ

זוהר

השמש

יום הששי¹² - בגילוי תורת החסידות ע"י הבעש"ט¹³, ובפרט בתורת חסידות חב"ד ע"י רבינו הזקן¹⁴, ובפרט לאחר הגאולה די"ט כסלו שאז התחיל עיקר הענין די"פוצו מעינותיך חוצה"¹⁵, והולך ומוסיף ע"י רבותינו נשיאנו מדור לדור, עד לנשיא השמיני¹⁶, כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, הן באופן נשיאותו בחיים חיותו בעלמא דין, והן באופן נשיאותו לאחר ההסתלקות (ש"אשתכח יתיר מביחיהויה"¹⁷) כנשיא התשיעי דדור התשיעי (מהבעש"ט), דור האחרון של הגלות ודור הראשון של הגאולה - דור עשירי.

ט. ומעלה מיוחדת בשנה זו - "ויהי בא"רבעים שנה בעשתי עשר חודש באחד לחודש":

בעשירי ל"עשתי עשר חודש" השתא ימלאו ארבעים שנה להנשיאות דכ"ק מו"ח אדמו"ר כנשיא התשיעי¹⁸, שאז נעשית שלימות העבודה דדור התשיעי - בכל עניני התומ"צ, כולל ובמיוחד בהפצת המעיינות חוצה - באופן ש"נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע", "קאי איניש אדעת' דרבי".

ובעמדנו "בארבעים שנה בעשתי עשר חודש באחד לחודש", "ראש¹⁹ חודש" שכולל כל ימי החודש²⁰, וכולל ובפרט יום העשירי שבו (העשירי יהי' קודש) - מכריז משה רבינו שבדורנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ועד"ז ניצוץ משה שבכאו"א מישראל:

"רב לכס שבת בהר הזה", "הרבה גדולה לכם ושכר . . קבלתם תורה כו"²¹, כבר נשלמו כל מעשינו ועבודתינו ובריבוי מופלג, ובאופן גלוי לעין כל, "אלה הדברים", ולאידך, הענינים הבלתי רצויים שהיו בעבר - שבודאי נתתקנו ע"י התשובה, ובפרט ע"י הפעולה ד"שאו את ראש

12. מק"מ לזח"א קיז, א. וכן משמע ברמב"ן ובחיי בראשית ב, ג (וכבר תמה ע"ז החת"ס בתשובותיו ח"י סס"א).

13. כת"י דא"ח - נדפס בסה"מ תרמ"ג (בהוספות) ע' רנא ואילך. ועיי"ש בנוגע לגילוי הארז"ל (לפני שנת ת"ק).

14. להעיר, שיום ההילולא שלו (ש"כ מעשיו ותורתו ועבודתו אשר עבד כל ימי חייו . . מתגלה ומאיר . . ופועל ישועות בקרב הארץ*) (כלשונו באגה"ק סו"ך וכ"ח) בכ"ד טבת - שייך לשבת ר"ח שבט, הן מצד השבת, שבו נעשה העלי' והשלימות (ויכולו") דכל ימי השבוע שלפניו, החל מיום הראשון כ"ד טבת, והו מצד ר"ח שבט - שמולד הלבנה "נעשה" ע"י המיעוט והחסרון, "נפקדת כי יפקד", בחציו השני של חודש טבת, כולל גם כ"ד טבת.

15. סה"ש תורת שלום ס"ע 112 ואילך.

16. להעיר מהשייכות דשמיני לגאולה - "של ימות המשיח שמונה" (ערכין יג, ב). ולהעיר שספירה השמינית (מלמטה למעלה) היא בינה, וכוללת גם (חכמה וכתר) (בחי' אחד עשר).

17. זח"ג עא, ב. וראה אגה"ק ביאור לסי' דך.

18. נוסף על השלימות דארבעים שנה בכל עניני עבודתו במשך נשיאותו (שלשים שנה) בחיים חיותו בעלמא דין כנשיא השמיני.

19. ראה לקו"ת דרושי ר"ה נח, א ואילך. עט"ר שער ר"ה בתחלתו. ובכ"מ.

20. ובהדגשה יתירה - כשחל ביום השבת, ש"כ כל מלאכתך עשוי", כולל גם ה"מלאכה" הדתכלות והנהגת כל ימי החודש בר"ח (כשחל בשבת).

21. דברים א, ו ובפרש"י.

* להעיר מהשייכות לפרשת השבוע - "למען תדע כי אני ה' בקרב הארץ" (ח, יח) - בתוך (תוקף) דארץ מצרים.

בפרשת השבוע - "והבאתי אתכם אל הארץ", לשון חמישית של גאולה, הק שור עם גילוי בחי' החמישית.

וכל זה - בהוספה על המעלה דשנת ה'תש"נ ("הי' תהי' שנת נסים"), אשר, ע"פ האמור לעיל בהחשבון דשנת ה'ת"ק לאלף הששי, נמצא, ששנת תש"נ היא חצות יום הששי²⁴, או שנה שלי-שית אחר חצות, בסמיכות ממש לכני-סת השבת²⁵ ("יום שכולו שבת"²⁶).

בני ישראל" ע"י רבותינו נשיאינו (נשיא מלשון נשיאות) עד לנשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר²² - מזכירים ברמז בלבד, בשביל העילוי דאתהפכא (כנ"ל ס"א).

ולכן - ממשיך משה רבינו שבדורנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר, בהכרזתו - "פנו וסעו לכם גו' בואו ורשו את הארץ אשר נשבע ה' לאבותיכם גו'" - הכני-סה לארץ בגאולה האמיתית והשלימה, שאז יהי' שלימות הגילוי דבחי' אחד עשר²³, "אנת הוא חד", ובלשון הכתוב

22. ומודגש בשמו (הראשון) - יוסף, ע"ש "יוסף ה' לי בן אחרי, שמ"אחר" נעשה "בן", ובפרט ש"אחר" שנאמר בכתוב (בדברי רחל) קאי על בנימין, היינו, "אחר" דקדושה, בערך יוסף, צדיק עליון, ובנימין צדיק תחתון (זח"א קנג, ב).

23. ועפ"ז יומתק שההכרזה על זה היא "בארבעים שנה בנשתי עשר חודש" - לרמוז על גילוי בחי' אחד עשר" בגאולה העתידה.

ויש להוסיף ולהמתיק עוד יותר - שהעבודה דדור התשיעי (לאחרי הסתלקות כ"ק מו"ח אדמו"ר) מתחילה (בעיקר) מהיום שלמחרת יום ההסתלקות (כי יום ההסתלקות עצמו שייך עדיין לתקופת חיתו בעלמא דין) - י"א שבט, יום אחד עשר לחודש אחד עשר, ודוגמתו בנוגע לשנים (ארבעים שנה) - שמתחיל (בעיקר) לאחרי סיום שנת ההסתלקות - בשנת תשי"א.

ולהעיר שמצינו דוגמתו גם בהכניסה לארץ בפעם הראשונה - לאחרי הכרזת משה בר"ח שבט דשנת הארבעים "פנו וסעו לכם גו' בואו ורשו את הארץ" (שאליו זכו היתה גאולה נצחית) - "והעם עלו מן הירדן בעשור לחודש הראשון (יהושע א, יא), ועפ"ז, היום הראשון שבו מתחילה עיקר התקופה דהכניסה לארץ (שהרי היום שעלו מן הירדן שייך גם לתקופה שלפנ"ז) הוא יום י"א לחודש הראשון*.

* להעיר משיכותו לחודש שבט - להדגות שמונין החדשים מכוון למינין השבטים כסדרם בקרבנות הנשיאים (ראה לקר"ש חכ"ז ע' 90 וש"נ).

24. שאז מתחיל (בכמה ענינים) הגילוי דשבת (ראה פע"ח שער השבת פ"ג. שעה"כ עניו ליל ו'). שו"ע או"ח סרנ"א ובט"ז שם. ועוד).

25. להעיר גם משיחת ליל א' דחגה"ש תש"ט (נדפס בסה"מ תש"י ע' 245), שעכשיו (בשנת תש"ט) הוא ערב שבת אחר חצות. ובאגרות קודש אדמו"ר מהרי"צ ח"א ע' תקלא: ערב שבת לפני הדלקת הנרות, פאראנאכט.

26. תמיד בסופה.

מוקדש
לכ"ק אדוננו מורנו ורבינו
זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

ולזכרון
הרבנית הצדקנית
מרת חי' מושקא נ"ע זי"ע
שניאורסאהן

*

נדפס לזכות
סאשא בת בלומא
משלוחות כ"ק אדמו"ר
לרפואה שלימה וקרובה